

KARADENİZ ARAŞTIRMALARI

Cilt 1 Sayı 1

Bahar 2004

KaraM

adına sahibi ve sorumlusu
Osman Karatay

Yazı İşleri Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Bilgehan Gökdağ

Yayın Kurulu

Doç. Dr. İrfan Çağlar

Dr. Yaşar Kalafat

Doç. Dr. İbrahim Kamil

Doç. Dr. Hakan Kırımlı

Dr. Seyit Sertçelik

Danışma Kurulu

Doç. Dr. Ali Ahmetbeyoğlu

Prof. Dr. İlker Alp

Prof. Dr. Ali Berat Alptekin

Dr. Semra Alyılmaz

Prof. Dr. Nadir Devlet

Prof. Dr. Ali Duymaz

Doç. Dr. Hikmet Öksüz

Doç. Dr. Mustafa Öner

Prof. Dr. Osman Metin Öztürk

İdare-Adresi

Mimar Sinan Mh. 5. Cd. No 3/2

ÇORUM

Tel: (364) 234 77 60.

www.karamyayincilik.com

karam@karamyayincilik.com

Abone ücreti:

Yıllık 25 milyon TL

Yurtdışı 50 ABD Doları

Dizgi ve Tasarım

KaraM Araştırma ve Yayıncılık

Baskı

Matfen Matbaacılık A.Ş.

(312) 395 85 66

Karadeniz Araştırmaları üç
ayda bir çıkmakta olup, ha-
kemli olarak yayınlanmaktadır.

Başlarken...

Türkiye'nin dünyanın en ilginç ve o kadar da önemli bir jeopolitik ve jeokültürel noktasında bulunduğu kuşkusuzdur. Anadolu'nun Eski Dünya'nın coğrafi olarak tam merkezi olmasının ötesinde, ülkemizin batısı halen dünyaya hakim olan Batı'ya, kuzeyi en yakın komşularımız ve tarih boyunca yoğun ilişkilerimiz olan Ortodoks alemine, doğusu köklerimizde bulunduğu Türk dünyasına, güneyi ise ait olduğumuz İslam dünyasına bakmaktadır. Böyle bir konumda bulunan ülke haliyle uluslararası yapı içinde dikkat çekeceği gibi, kendisi de son derece dikkatli olmaya mecburdur. Bir ülkenin dikkat ve teyakkuzu ancak çevresinde ve tüm kürede olup bitenlerden haberdar oluşuyla doğru orantılı olabilir. Sahih bilgiye dayanmayan strateji, ancak bir zar oyunu olabilir.

Bizler de, yayınlarını Karadeniz dünyası üzerinde yoğunlaştıran KaraM Araştırma ve Yayıncılık olarak, ülkemizin kuzey stratejilerine, öncelikli olarak da bu alandaki bilgi birikimine katkıda bulunmak üzere, bu yayını başlatmış bulunuyoruz. Dergimizin konuları, kısaca Karadeniz havzası diye adlandırabileceğimiz Balkanlar, Kafkaslar, Anadolu ve Macaristan'dan Başkurdistan'a kadar Doğu Avrupa ile sınırlı olacaktır. Strateji anlayışımız kesinlikle dar manada uluslararası ilişkiler bilgisi ile kısıtlı değildir. Ele aldığımız bölgenin tüm zamanlardaki tarihi, toplumu, kültürü, etnolojisi, antropolojisi, ekonomisi, hatta sanat ve edebiyatı stratejik bilgi birikimimizin bileşenleri olmak durumundadır. Soğuk Savaş tesmiye ettiğimiz dönemde en büyük tehdidin kuzeyden geleceğini hesaplamış olmamıza rağmen, bu bölgeyle ilgili araştırmamızın ve yetiştirdiğimiz uzmanların yok denecek kadar az oluşu, şu anda da durumun çok farklı olmaması, böyle bir çalışmanın önemini göstermektedir.

Bu çalışmanın son derece kısıtlı imkanlarımıza rağmen ortaya çıkışı, dostlarımızın yardımları sayesinde. Bu çerçevede, en büyük yardımını gördüğümüz Sayın Fikret Işık Bey'e özel teşekkürlerimizi sunarız.

Yayın Kurulu

İÇİNDEKİLER

Saka Etnoniminin Etimolojisi Üzerine <i>Fuzuli Bayat</i>	1
Kafkaslardaki Eski Türk Şehri <i>Şabran</i> <i>Tarik Dostiyev</i>	10
18. yy'da Osmanlı-Azerbaycan İlişkilerinin Başlıca Merhaleleri <i>Tofiq T. Mustafazade</i>	21
Ukrayna'daki Hıristiyan Türkler "Urumlar" <i>Erdoğan Altınkaynak</i>	37
Nogay Edebiyatının Tarihi Seyri <i>Nesrin Güllüdağ - Mustafa Şenel</i>	58
Bazı Doğu, Güney ve Batı Slav Dillerinde İsim Türeten Ortak Ekler <i>Leylâ Hafızoğlu</i>	82
Gürcistan Türklerinin Mevcut Durumu, Siyasi ve İktisadi Sorunları <i>Kamil Ağacan</i>	90
Azerbaycan'da Devlet Başkanlığı Seçimleri ve Sonrasındaki Gelişmeler <i>Araz Aslanlı</i>	102
Gürcistan'daki Kadife Devrim ve İktidar Değişikliği <i>Özgür Çınarlı</i>	121
Kitap Tanıtımları.....	136
Özetler.....	152
Summaries.....	154

CONTENTS

On the Ethnonym 'Saka' <i>Fuzuli Bayat</i>	1
Şabran , The Old Turkish Town in the Caucasus <i>Tarik Dostiyev</i>	10
Main Stages of the Ottoman-Azerbaijan Relations in the 18 th Century <i>Tofiq T. Mustafazade</i>	21
The "Urums", Christian Turks of Ukraine <i>Erdoğan Altınkaynak</i>	37
Historical Development of the Nogay Literature <i>Nesrin Güllüdağ - Mustafa Şenel</i>	58
Common Suffixes and Prefixes for Name-Making in Some Western, Eastern and South Slavic Languages <i>Leylâ Hafizoğlu</i>	82
Current Situation and Political and Economic Problems of the Turks in Georgia <i>Kamil Ağacan</i>	90
The Azerbaijani Elections for Presidency and the Aftermath Develop- ments <i>Araz Aslanlı</i>	102
The 'Velvet Revolution' and Change of Power in Georgia <i>Özgür Çınarlı</i>	121
Book Reviews.....	136
Summaries (Turkish).....	152
Summaries.....	154